

Научна област: 3. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление: 3.3. Политически науки (Публична администрация)

Факултет: Философски

Катедра: Публична администрация

Софийски университет "Св. Климент Охридски"

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р. Ангелина Марковска, ВТУ "Св.св. Кирил и Методий"
за дисертационния труд на **Георги Атанасов Темелков**
на тема „ИНСТИТУЦИЯТА НА СЪВЕТНИКА В ПОЛИТИЧЕСКИТЕ
СТРУКТУРИ: ЛИДЕРСТВО И ОТГОВОРНОСТ В УСЛОВИЯТА НА
ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕХОД“, представен за придобиване на образователна
и научна степен „доктор по политология“, в професионално направление
3.3. Политически науки (Публична администрация)

I. Кратка характеристика на дисертационното изследване

Представената на вниманието на уважаемото научното жури дисертация на докторант Георги Темелков представлява всеобхватно, изчерпателно и задълбочено научно изследване с подчертана практико-приложна стойност, което фокусира изследователския интерес върху институцията на политическия съветник, в контекста на неговите функции, отговорности и недооценена лидерска роля в условията на политически преход в страните от Източна Европа.

Позиционирането на политическите съветници на министрите като незаобиколими субекти в цялостната архитектура на процесите по взимане на политически решения, създаване и управление на публични политики е акцент с дългосрочен ефект върху стабилността на управленската политика и интегритет в една демократична политическа система.

Актуалността на избраната тема, смятам е очевидна. В светлината на задълбочаващата се политическа нестабилност през последните две години в страната ни, мога да подчертая, че авторският принос за изясняване закономерностите на успешната политика и популярност на политическите

решения е значим. Привличането на изследователския интерес към слабо разработената в научното поле тема за мястото и ролята на институцията на политически съветник в страните от Източна Европа е само по себе си едно от достойнствата на дисертацията на Темелков, тъй като отваря пространство за последващи задълбочени дискусии по темата. Констатираните и аргументирани, в сравнителен план, изводи за дефицитите в институцията на политическия съветник в годините на прехода и до днес, са послужили като фундамент за създаване на модел за установяване на минимални изисквания към назначаването и отговорностите на политическите съветници в България. Направените, до голяма степен по-скоро песимистични констатации, са подкрепени с прецизен анализ на данните от проведено собствено проучване, с широка практико-приложна стойност, тъй като предоставя и предписания за преодоляване на негативните тенденции.

Дисертационното изследване се състои от 168 страници активен текст, хармонично допълнен от библиографска справка и приложения, в общ обем от 186 стр. Дисертацията е с класическа структура, включва четири проблемни глави, концептуално и логически подчинени на основната авторска теза, цели и задачи.

Демонстрирано е отлично боравене с понятийния апарат, широки познания в областта на политологията, публичната администрация и държавното управление.

Методологията, използвана от докторанта е в широк диапазон – от областите на политологията, публичната администрация, теория на управлението и социологията. Подходът е подчертано интердисциплинарен и систематичен по отношение приноса на докторанта за обективизиране ролята и мястото на съветническата служба, оценена в сравнителен план през призмата на лидерството, отговорността и отчетността в девет държави от Източна Европа, вкл. и България.

В увода ясно са дефинирани обекта, предмета, целите, задачите, основната изследователска теза. В представената си формулировка, те са защитими и напълно подходящи за подобен род текст. Списъкът с използваната литература наброява 181 заглавия – достатъчни за написването на една добра и коректна в научно отношение дисертация. Източниците са разнообразни и авторитетни, цитирани са коректно от докторанта. Авторефератът е в обем от 45стр. и адекватно обобщава съдържанието на дисертацията и научните приноси. Докторантът е представил и необходимия задължителен минимум от публикации по темата на дисертационното си изследване.

Не ми е известно да са допуснати или установени законови нарушения по отношение хода на процедурата за присъждане на ОНС "доктор" в ПН 3.3. Политически науки (Публична администрация) с кандидат Георги Атанасов Темелков.

II. Оценка на научно-приложните резултати и приноси на дисертационния труд

По мое скромно мнение, дисертацията на Георги Темелков се отличава със следните по-значими приносни резултати и достойнства:

1. Разработен е практико-приложен модел за установяване на минимални изисквания към назначаването и отговорностите на политическите съветници в България, на базата на собствена методология за емпирично проучване и анализ на данните;
2. Разработен е подходящ инструментариум, посредством който е надлежно събирана, обобщена и анализирана богата емпирична информация за целите на сравнителния анализ за ролята и функциите на политическите съветници в годините на прехода в държавите от бившия Източен блок;
3. Добавена е "стойност" към теоретичните разработки в българското научно-изследователско поле по темата за лидерския подход и

отговорността в политиката, в контекста на отражението им върху ефективността на дейността на политическия съветник.

4. Обогатена и актуализирана е научната литература по темата за институцията на политическия съветник, неговите функции и роля за добро политическо управление и взимане на популярни политически решения. В този смисъл, откривам приносен момент за по-ясното дефиниране, разбиране и осмисляне на мястото на политическия съветник в хоризонталната властова структура на политическо управление в България.

5. На базата на логически подреден и задълбочен сравнителен анализ на различни модели на съветническата служба в избраните девет държави от Източна Европа, са дефинирани защитими аргументи в полза на тезата за необходимостта от намаляване степента на партийно влияние при рекрутиране на политически съветници в полза на критерии като професионална експертиза, подходящо образование, както и на "меки умения", като умение за активна комуникация, доверие, отдаденост и др.

6. Високо оценявам избора от автора подход да артикулира разбирането за политическия съветник, преди всичко като лидер сам по себе си и ценен актив/ресурс за всеки министър, не само в личен, но и в институционален план. В този смисъл, прилагането на категориите за лидерство за оценка на представянето на даден политик, респективно и на неговия съветник, са крачка напред в науката за теорията на управлението.

7. На база на емпиричното изследване и сравнителен анализ е аргументирана и обоснована необходимостта от: регулация на дейността на политическия съветник в България; изработване на Етичен кодекс на политическите съветници; регламентиране на възможности за отчетност на политическия съветник не само пред министъра, който съветва, но и пред независим административен орган.

8. Събраният и коректно структуриран богат емпиричен материал може да послужи като отправна точка за бъдещи професионални дискусии по темата, както и за създаване на работещи и ефективни модели за рекрутиране на съветници и експерти за целите на доброто политическо управление, а защо не и като пример за културна и организационна промяна на политическата система.

III. Критични бележки и препоръки

Нямам формално основание за отправяне на критични бележки към рецензирания дисертационен труд, защото те биха били резултат на мои анализи и мнение по разгледаните проблеми. Бих си позволила да поставя въпрос на докторанта, свързан с неговия професионален опит и лична преценка.

1. Каква е степента на влияние на различни лобистки интереси, артикулирани чрез политическите съветници при взимането на политически решения от министрите в България?

IV. Заключение

Дисертацията ИНСТИТУЦИЯТА НА СЪВЕТНИКА В ПОЛИТИЧЕСКИТЕ СТРУКТУРИ: ЛИДЕРСТВО И ОТГОВОРНОСТ В УСЛОВИЯТА НА ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕХОД, съдържа изследователски приноси със значима научна, методологична и практическа стойност и съответства напълно на изискванията за присъждане на научната степен „доктор“ по Политология.

V. Оценка на дисертационния труд

Давам положителна оценка и препоръчвам на уважаемото жури да присъди на докторант **Георги Атанасов Темелков** образователната и научна степен „доктор по политология“ в професионално направление 3.3. Политически науки (Публична администрация).

17.02.2023 г.

Доц.д-р Ангелина Марковска